IX. évfolyam Celldömölk 1913 julius 27. 30 szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czelldömölkön.
Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

A polgári fiuiskola megnyitása.

Éveken át tartó hosszas fáradalmak és küzdelmeknek éretlen gyümölcse végre puhulni kezd s mire az első dércsipés éri, már élvezhetővé válik. Városunk társadalmának befolyásos tagjai és országgyülési képviselőnk hosszu időkön át ama nehéz problema körül fáradoztak, hogy miként lehetne azt a talajt termőképessé tenni, amelyben eddig a fa csupán gyökeret tudott verni. S ime, a fa nemcsak kizöldül, de a fejlődés stádiumához is elért. Eme rövid kis bevezetésben használt hasonlat félretétele után vezető cikkünket most már köznyelven folytatjuk, hogy mindenki által érthetővé legyen az a kedvező fordulat, melyhez polgári iskolánk ügye elérkezett. Mire az első őszi napok reánk köszöntenek, az élethivatás elé néző gyermekek serege talán könyvekkel kezükben vonulnak fel a czelldömölki polgári iskolába, hogy itt szivják magukba az éltető tudományokat itt, ahol a tudás elemeit szüleik és tanitójuk oltották beléjük. Ha visszaemlékezünk a multra, tudjuk, hogy e kulturális mozgalmat még Halász Ferenc, azóta nyugalmazott kir. tanfelügyelő idejében inditottuk meg s ő volt az első, aki ügyünket először jóakaratulag karolta fel. Hogy rövidesen sem ő, sem mi célt érni nem tudtunk, annak mindig az áldatlan, zürzavaros politikai helyzet volt az oka. Halász távozásával Kuliszeki Ernő tanfelügyelő örökévé vált a vajudó ügy, aki azt a legjobb indulattal vette kezébe és eminens érdemeket szerzett a megvalósitás körül tanusitott fáradozásai által. Még csak a közeli mult napok eseményei közé tartozik a város által megszavazott nyolcezer [illegible] elintézést nyert. Látható mindezekből, hogy a soronkivüli elintézésben mozgató erőnek kellett lenni, valaki, illetve valakik kezének, akik iránt ezért nagy hálával adózunk. Az államilag segélyezett községi polgári iskolánk megnyitása immár engedélyezve van és az erre vonatkozó rendelet leérkezett. A további intézkedések most már locális természetüek s rövidesen meg is fognak tétetni ama kellemes reményben, hogy egy év multával iskolánk teljesen állami kezelésbe vétetik.

A leirat kiemeli, hogy költségfedezet hiányában a vallás és közoktatásügyi kormány az 1913/14-iki tanévre nem adhat városunknak állami polgári fiuiskolát, de nem emel kifogást az ellen, ha a város községi jelleggel már most, a folyó év szeptember 1-vel azt megnyitja. A községi polgári iskola költségeit azonban a városnak kell fedezni, kivévén a tanárok törzsfizetésének 50%-át, amit a másik 50%-kal a kormány egészitene ki. Ez 50%-os hozzájárulás iránt azonban szabályszerüen folyamodni kell.

Mint értesülünk, ebben az ügyben hétfőn rendkivüli közgyülés lesz a városházán, hogy a további teendők megvitattassanak. Már most jelezhetjük, hogy a tanfelügyelőségi leiratban foglaltakra nézve némelyeknek skrupulusai vannak, főként azért, mert nincs benne emlités téve arról, hogy a további években állami kezelésbe vétetik-e az iskola, vagy pedig a város ezentul is kénytelen lesz az ezzel járó nyomasztó terheket viselni. Tény, hogy erről a leiratban egy szó sincsen. Mindazonáltal nincs semmi ok sem az aggodalomra, mert a leirat szerint a városnak csupán az 1913/14. tanévben kell ezeket az áldozatokat hozni és ez azt jelenti, hogy a következő években a kormány már leveszi vállaikról azt a terhet, amit egyébként tovább viselni képtelenek volnánk. Utóvégre a tanárok fizetésének kiegészitésére szolgáló 50%-os hozzájárulásért is folyamodni kell, de a leirat ugyszólván már most kimondja, hogy ezt meg is fogjuk kapni. Ezen, bár burkolt kijelentésre, már lehet épiteni, mert kizárt dolog, hogy az iskola egy év multával állami kezelésbe való vétel hiányában kiszenvedjen. Mindazonáltal nem fog ártani egy kis óvatosság és valamiképen, ha nem is irásbeli, de szóbeli igéretet kell szereznünk, mely aztán biztosabb alapot nyujt egy beláthatatlan időre szóló és kiható kulturális intézménynek.

Iskolánk ügyével kapcsolatosan nem szabad megfeledkeznünk arról a férfiuról, aki hallgatagon oly sokat fáradott érdekünkben s aki szavát csak akkor hallatta, midőn az ügy folyamának kedvező fázisáról olykor-olykor örömhirt mondott nekünk. Ő kezdettől fogva szorgalmazta az ügyet; most is birtokában levén a kedvező fordulatnak, egy percet sem késett, hogy lapunkkal s ennek utján az érdekelt szülőkkel ne közölje a hirt. Akik a viszonyokat ismerik, tudják, mily nehéz feladat volt neki e gordiusi csomó megoldása és ha nem is egyedül vágta ketté, mégis kiváló elismerést érdemel érte. Ez a nemes férfiu sulyos gyászban, elhagyottan éli most napjait s bár eddig is nagy filantrop hirében állott, az emberbaráti szeretet nem halt ki szivéből, sőt fokozottabb erővel serkenti őt a közjólét terén való küzdelemre. Ha nem neveznénk is meg, mégis mindenki tudná, hogy ez a férfiu közkedvelt országgyülési képviselőnk, Ostffy Lajos dr.

Kiadó üzlethelyiség. A Kossuth Lajos-utca ujonnan épült emeletes házában (Dinkgreve-féle ház) egy szép, TÁGAS ÜZLET MELLÉKHELYISÉGGEL KIADÓ.

A nyári idény.

Irta: Molnár Jáké dr., kir. törvényszéki biró.

I.

Valóban nem tudom megérteni, hogyan lehet a más gyermekét annyira szeretni?! A gyermek szülei testéhez-lelkéhez van nőve, azok alkatrészét képezi, miként a tenger csöppje a tengernek. A tiszta, hamisitatlan szeretet gyermeke iránt csak a szülőknél nyilatkozik meg, ideegeknél ez nem más, mint becézgetés, kedvtelés, játék, mit egyideig szeretünk, aztán megununk.

Igy szól Szemző Lajos orvos, bajos nejéhez Ilmájához, ki a szomszéd 2 éves aranyos fürtü Bözsikéjével játszadozik.

Ha annyira visszatetsző neked e kis játékom, mond Ilma, ugy segithetek könnyen bajodon! Ezzel behivta Zsófi szobalányát, kinek a gyermeket átadja azzal, hogy vigye haza; de, folytatja most Ilma, — én is követelő leszek; mit mások beszerezhetnek, miért ne szerezhetnők mi is be?

Szemző mosolyogva szól: Édes Ilmám ismerem a budapesti asszonyok fogásait, e gyermekkel most gyakran játszol, jelezni akarod vágyadat az ily kincs után, avagy jobban és őszintébben mondva, télen tervezitek, nyáron végrehajtjátok terveiteket, hogy a nyári idényt valami fürdőhelyen, avagy valami Istentől elrugott vidéki viskóban por és sokféle tenyészanyag illata mellett kell tölteni. Ha esetleg gyermektelenek vagytok, ugy kész az indokolás. De mig szivetek az uj ismeretségektől, szórakozásoktól kifejthető lukszustól, versenyző ruházkodástól dagad, addig alszik a lelkiismeretetek, mit törődtök azzal, hogy a férj 4 fal között monológizál, mit azzal, hogy a mindenünnen összehordott kotyvalékoktól megcsömörödik a férj és mig ez itthon szenved, addig a jó feleség valamelyik udvarló karján parádiroz a korzón, a parkban, a kurszalonban.

Ilma felkacag. Mily hamisak vagytok ti férfiak, ha itthon vagyunk csupa kifogás háztartásunk, étel, ital ellen, melynek felelős minisztere az asszony; ha távozunk, kiabáltok, mily hamis rossz szive van: otthagyja az urát. Pedig én is most ily rosszivü leszek. Toilettem julius elsejére kész, akkor Tátrafüredre megyek. Ez a meg nem változtatható elhatározásom, mely ellen nincsen apelláta!

Jól van Ilmám, szól tréfásan Szemző, legyen meg az akaratod; de tudd meg, ha öngyilkos leszek, te lesznesz ennek okozója és végrendeletileg hagyom meg, hogy ez ok ott legyen mélyen és nagy betükkel sirkövemen bevésve, hadd tudja meg a világ, de különösen a szalmaözvegyek!

II.

Mond igazán, Sándorkám, mitevő legyek itthon egyedül, mig te Tátrafüreden idegedet pihenteted, az itthonüléssel és a mindenki kikerülésével? addig agyonunatkozom. Kérelmednek, hogy ezen idő alatt senki fiával ne érintkezzem, hogyan tudjak megfelelni? Igaz, ha távolléted alatt valakit fogadnék, a pletyka oly gyorsan szövődnék, mint a pókháló és mig ez könnyen elsöpörhető, addig az ragad és terjed. Tervem az, hogy julius elsején nagymamáékhoz megyek Nagykanizsára, ezzel az itteni háztartás költségeit megtakaritom és olcsóbbá válik a te nyaralásod.

Mondasz valamit, édes Elzám, szól Szóró Sándor ügyvéd, a terv nem rossz és magam sem kivánom, hogy itthon a négy falnak beszélj; tudva azt, hogy asszonynak beszélni kell, tehát pakkoljunk; én fönek, te lenek!

III.

Tátrafüreden az ég boltozata kékre nyilik, a park egyik titoktartó árnyas zugában turbékol a gerlice, bug a galamb, a szerelem szárnyai csapdossák a sziv hullámait és suttogva sugnak egymásnak »égbe visznek angyalok.«

A galambok megtanulták a beszédet és igy szól a gerlice: Fájó az öröm, igy szól Petőfi, fáj, ha arra kell gondolni, hogy nemsokára el kell válnunk! Drága, felejthetetlen Ilmám, bug a galamb, ha el is választ bennünket a távolság, él szerelmünk, mely reményteljes és örökre kapcsol össze bennünket. De van egy bebuvó: irj férjednek, hogy orvosi rendeletre meghosszabbitod nyaralásodat, én majd találok okot az ittmaradásra. A két galamb tovább bug, bug, az esti harang megkondul, az éj sürü leple elfedi a földi titkokat.

IV.

A nagy erdőben egy fa árnya alatt busul két madár. Óh, ugy szól az egyik — miért lettem vándormadárnak kárhoztatva, hogy a levelek sárgulásával itt kell hagynom azt a helyet, hol éltem legszebb perceit átsugtambugtam? Óh, fohászkodik a másik, mit vétettem én, hogy az Ur Isten állandó madárnak teremtett, ki mindig szárnyszegetten csak egy helyen fészkel? . . .

De minden mulandó, édes Elzám, csak egy nem, az örök emlék, mely bennünket egymáshoz láncol. Gondolatom támadt: irj férjednek, hogy orvosi rendeletre két hétre meg kell hosszabbitani meghülés folytán itt-létedet és bár bajod nincsen, de a nagymamáék nem engednek előbb háza és akkor a madarak tovább ülhetnek fészkükön és melegithetik azt!

A pázsit eltünik, a fák lombjukat vesztik, a fürdőhelyek tisztákká válnak, a galambok behuzódnak házukba és várják türelmesen a kikeletet. Mulik a tél, nő a remény. A tavasz üde napsugaraival kicsalja a természetet, a fák rügyeznek, a virágok bimbóznak, a csemete hozza szüz hajtását, vidám élet és derüs égbolt boldogitja az embereket.

Csak Szemzőék és Szóróek házában minden csöndes, férj és nő kerülik egymást, némán haladnak el egymás mellett, csak a férjek sóhajtanak néha, nem lehetséges, ki van zárva, hallgatagságukba belevegyül a bu, mely lelkükön rágódik. Kell vele találkozni, szól Szemző és elégtételt kérni házamon elkövetett meggyalázásáért . . .

V.

Bizonyitékot kérek, szól Szemző Szóronak, nem hagyom házamon e meggyalázást száradni! Ime levele, mit nőmhöz irt!

Szolgáltatok ellenbizonyitékot, mit ön nőmhöz irt. Ime, ismeri ez irást, bizonyosan tartalmát is.

Parasztbecsület.

Irta: Goldberger M.

(Vége.)

A nap megtette már negyed utját, midőn Tóth a kapuján kilépett. Rettenetes hőség volt. Az ut egész néptelen volt. Gondolataiba elmerülve, csendesen ballagott a kastély felé. A kastély udvarára is akadálytalanul jutott be s egyenesen az ispán lakása felé tartott. (Béla urfival akart találkozni.)

Nyulas Béla tulajdonképen egyetemi joghallgató volt, aki most a nyári vakációt apjánál (aki a gróféknál ispán volt) töltötte. Rettenetesen unatkozott e lakatlan, kis faluban s alig várta, hogy a fővárosba visszatérjen. Nem volt semmi dolga. Későn kelt fel s az egész napot semmivel töltötte el. Az apja azonban, aki igazán szorgalmas ember volt, büszke volt egyetlen fiára, nem szólt neki semmit. Később talált már egy kis szórakozást. A falu szebb leányaiból egyet kiválasztott magának s azt rövid időn belül elcsábitotta. S midőn étvágyát kielégitette, faképnél hagyta őket. A parasztok azért nem igen jó szemmel néztek a nyalka gavallérra, s nem egyszer akarták már dühükben jól megverni családjuk boldogságának megrontóját. S midőn Béla egyszer a biró leányát, Erzsit meglátta, elhatározta, hogy ezt is elcsábitja. Eleinte ez nehezen ment a leány becsületessége és apa szigorusága miatt, de végre is, majdnem minden éjjel találkoztak a gyümölcsös kertben. Itt látta meg őket Zsuzsa asszony. De a kéjenc még ezen gyönyörü, becsületes és gazdag leánnyal szemben sem viseltetett becsületesebb, jobb és őszintébb érzelemmel, mint a többiekkel szemben. Vágya itt sem volt egyéb, mint saját élvvágyának a kielégitése.

Ma reggel, épugy mint máskor, későn kelt fel. Első dolga volt, hogy a fővárosban hagyott ideáljának levelet irjon, melyben a jövő hétre való érkezését jelenti be neki. Háttal ült az ajtónak s igy nem vette észre a biró beléptét, aki rendesen, miután az előszobában nem talált senkit, belépett a (másik) szobába s betette maga után az ajtót.

— Jó napot kivánok, — köszöntötte halkan a biró. Ez azonban, bosszankodva azon, hogy zavarták a levélirásban, mérges tekintetet vetett a belépőre. Meglátva ennek szokatlanul halvány s felindult arcát, rosszul kezdte magát érezni. Sejtette, hogy ez a paraszt megtudott valamit s most bosszut akar állni rajta.

— Mit akar? — szólt rá durván.

— Az Erzsi miatt jöttem, — szólt még mindig halkan a biró, kalapját kezében tartva.

— Nos, mit akar az Erzsivel? kezdte ez tovább?

Tóth, még mielőtt idejött elhatározta, hogyha szükség lesz rá, meg is alázkodik a fiatalember előtt, de a durva kérdések, melyeket ez hozzá intézett, kihozták őt sodrából:

— Azt akarom, hogy vegye el! — kiáltott rá szikrázó szemmel.

Béla nem szólt semmit s folytatta néhány percig az irást.

Tétován áll percnyire mindkettő, mintha egy betörő a másikat megjelenésével meglepi, de mit követ el a két egymást nem ismerő betörő? Megegyeznek.

A hangzatos panasz elnémul. Szemző és Szóró homlokáról a bu, a töprengés mulik; Szemző megszakitja a csöndet, az isteni rendeltetés ellen hiába küzdünk, én mindig a barna szinnek voltam a barátja és merészeltem a szőkét választani. Ön bizonyosan szereti a szőke szinét és a barnára vetette a szemét. Cselekedjünk Isten akarata szerint! Szemző Szóró nyakába borul, most sógorok és mostohaapák lennénk. de ez nem vérrokonság, jer sógor Budapestre, átengedem lakásomat, a feleséget hagyom, én megyek Nagykanizsára a feleséget örökbe hagyod nekem, legfeljebb ágyainkat cseréljük ki, mert idegen ágyban nem tudok aludni, igy fiskális és törvény beavatkozása nélkül elintéztük csöndesen a helycserét, minden a maga rendjén, szőkén is, barnán is tovább folyik a nyári napsugár, kibontja a bimbót és igérjük egymásnak, hogy a gyermekeknek mi leszünk komái.

Csak egyet tartsunk már most a jövőre nézve szem előtt; ne eresszük többé asszonyainkat igy kicserélten egyedül nyaralni, mert mi nekem tetszhetik, az tetszhetik egy harmadiknak is, ki esetleg nőtlen, hol a csere sem volna lehetséges; a nőnél a vérző seb hamar beheged, legfeljebb megmarad — a forradás; nálunk a seb nem látszik, de megmarad — a bánat tüskéje!

Epigramm.

Péter ur nem tudja felfogni a nagy kint,
Mit féltékenység a férjek szivébe hint;
Ő nejét bárhová bocsátani meri,
A féltékenységet csak névleg ismeri.
Én elhiszem ezen urnak minden szavát,
Mert láttam, ismerem az ő asszonyát.

Jozefa.

HIREK.

Halálozás. Rosenheim Ferenc polgártársunkat és nejét szül. Tungli Rozáliát sulyos csapás érte f. hó 24 én. Ekkor költözött el az élők sorából 38 éves Rezső fiuk, aki öregedő szüleinek támasza volt. A csapás annyival is megrenditőbb, mert a szülők egymásután most már harmadik felnőt gyermekűket veszitik el. A részvét szerfölött nagy a gyászoló család iránt és impozáns módon nyilvánult meg a tegnap véghez ment temetési szertartáson. Nyugodjék békében!

Névmagyarositás. Weisz Jenő czelldömölki lakos családi nevét belügyminiszteri engedély alapján Vámos-ra magyarositotta. — Wassermann Károly ugyancsak itteni lakos családi nevét pedig Vázsonyi-ra.

Kath. legényegylet mulatsága. A mult vasárnap zajlott le a czelldömölki kath. legényegylet idei nyári táncvigalma, mely szokás szerint ugy anyagilag, mint erkölcsileg kitünően sikerülvén a reggeli napsugaras órákban ért véget. A felülfizetők névsorát lapunk jövő heti számába fogjuk leközölni.

Eljegyzés. Kiss Imre Alsóságról jegyet váltott Bödecs Rózsi kisasszonnyal Nagylengyelben.

Tánckoszorucska. Mérő József okl. tánctanár növendékeinek ma este lesz a Korona-szálló nagytermében tanfolyamzáró koszorucskája. A mulatságon vendégek is szivesen láttatnak s igy a siker előre is bizonyosnak tekinthető. A zenét Árvai Flóri teljes zenekara szolgáltatja.

Grafologia. Ben Aroliy Bey a jelenkor kiváló Grafologusa tegnap érkezett városunkba. Ben Aroliy egy igen érdekes egyéniség és igen szép tudással rendelkezik. Tudását tengeren tuli országokban, Indiában, Afrikában sajátitotta el, sokat volt Németországban is, ahol a nagy hirnevü Gerling tanár iskolatársa volt. Ben Aroliy Bey szakmájának magaslatán áll és meglepő dolgokat produkál. Felvilágositást ad a mult- és jelenről, jellemrajzot ad. Fénykép után is. Lakik a Korona-szállodában és fogad d. e. 9—12, d. u. 3—9 óráig. Aki tehát a jövő titkába akar látni, az próbálja meg mit jövendöl neki a Grafologus.

Egységes középiskola. Erről a témáról már annyit beszéltek, vitatkoztak, értekeztek irtak és okoskodtak, hogy jó máju ember már megundorodott tőle. Igenis meg, mert néhai Bánffy Dezső báró-ként »tettekkel tényező« államférfiu eddig nem akadt, aki éles penicilussal ment volna neki, hogy a csomót megoldja. A jelenlegi közoktatásügyi miniszter, Jankovich Béla, állitólag a következően nyilatkozott Szapáry László gróf előtt: »Ha én a kormány tagja maradok, akkor rövid időn belül meglesz az egységes középiskola, amely az alsó négy osztályban egységes programm szerint készíti elő a gyermeket arra, hogy az ötödik osztálytól fogva válasszon magának életpályát. *A legnagyobb abszurdum a mai helyzet*, amely azt kivánja a 10 éves gyermektől, hogy pályát válasszon és aszerint iratkozzék polgáriba, reálba vagy gimnáziumba!« — És lám, ezt a legnagyobb abszurdumot mindenki tudta, csak nem akadt Kolumbusz Kristófja. Most majd lesz, ha — kormányon marad.

Agglegények adója. Angolországban Memphis városának tanácsa ravasz módot eszelt ki az agglegények számának csökkentésére. Rendeletet bocsátott ugyanis ki, amelynek értelmében este kilenc óra után 21 évesnél öregebb férfiú az utcán nem mutatkozhatik és leánykisérettel egyáltalában nem mehet mulatságra. A tilalom alól fölszabadulhat, ha a városi pénztárnál engedelmet vált, ami évente 24 koronába kerül. Ha az engedelmet nem váltja meg s a tilalom ellen vét, 50—250 koronara büntetik meg. Ennek aztán meg is lett a foganatja. Ilyen módon a városnak sikerült elérnie, hogy a száz gyermekre berendezett kórházat kizáróan a város agglegényei tartják fönn.

Hol nyaralnak a magyarok? Az abáziai fürdőigazgatóság kimutatása szerint a mult esztendőben 54 ezer idegen kereste föl ezt a hires és szép fürdőhelyet. — Az emelkedés egy év alatt 20%. A fürdővendégek zöme, amint gondolhatjuk is, a magyar volt. És pedig az 54 ezer idegen között kerek számban 30 ezer. Ezt látva, be kell ismerni, hogy még nagyon sokat kell cselekednünk, amig nem lesz okunk a panaszra azért, hogy a magyarok a külföldre viszik a magyar pénzt.

Uj hentes-üzlet. Tóth Viktor fiatal törekvő hentes augusztus hó közepetáján a Kossuth Lajos-utcában (Dinkgreve-féle ház) uj hentes-üzletet nyit. Husáruin kivül különféle felvágottak készitésével is foglalkozik és ezzel üzletét nagyvárosi jellegüvé teszi.

— Ha, ha, ha — nevetett aztán erőltetetten — s miért vegyem én el az Erzsijét.

Tóth néhány pillanatig rámeredt a beszélőre.

— Ha már elvetted becsületét, add azt neki vissza! — kiáltott rá.

Ez elsápadt. Letette a tollat. Látta, hogy a dolog komoly kezd lenni. Tagadni kezdett:

— Hisz azért, mert beszéltem vele néhányszor, csak nem vehetem el, — szólt most már komolyabban.

— Tudok mindent — mondá kezével legyintve a biró — de odaadom Önnek egész vagyonomat, csak tegye jóvá az elkövetett hibáját.

Béla inkább szeretett volna bárhol lenni, mint e szigoru apa előtt, ki leánya becsületét követeli tőle vissza. Magában megfogadta, hogy többé parasztleánnyal ki nem kezd. A biró is viszont látta már, hogy minden hiábavaló, ide hiába fáradt. Nem olyan emberrel van dolga, ki hibáját jóvá akarná tenni, néhány percig tartott igy a kinos csönd.

— Nem, ezt nem tehetem, — szólalt meg végre Béla, helyéről felállva, — de behivom apámat, egyezzen ki vele. Béla igy akart szabadulni a kellemetlen vendégtől. Tudta jól, hogy az apja soha nem fog ilyenbe beleegyezni.

Tóth átlátta a fiatalember szándékát, nem szólt semmit. Béla zsebébe csusztatta félig me irt levelét és kiment a szobából. — Tóth egyedül maradt. De nem, nem volt egyedül. Vele voltak a lelki kinjai, gyötrelmei, melyek tépték, marcangolták, gyötörték a becsületétől megfosztott embert. Óriási kétségbeesés vett erőt rajta. Lerogyott a székre, melyen előbb még a fiatalember ült. Tekintete a falra tévedt s meglátta az ott csüngő vadászfegyvert. Hirtelen egy gondolat villant át agyán. Mi volna, ha megölném magamat? kérdezte magától. De mindjárt el is üzte ezt a gondolatot. »Nem, ez nagy bün volna.« Másról akart gondolkodni. De nem tudott. Szeme mindig rámeredt a töltött fegyverre. Már nem is találta oly nagy bünnek az öngyilkosságot.

»Igen — mondá — ha már nem tudtam becsülettel élni, legalább becsülettel halljak meg.« »De mégse! Mi lesz akkor az Erzsivel?« Átgondolta ujra egész életét. Visszagondolt feleségére s arra az igéretre amit annak halálos ágyán tett, hogy vigyázni fog egyetlen gyermekére s ime! hogy vigyázott, Ha ő ezt tudná, megfordulna a sirjában. »Nem, nem lehet tovább igy élni! — mondá csendesen. — Az Erzsinek hagyott egy szép vagyont, ahhoz majd csak szerez magának egy jó férjet s élni fog boldogan.« Sápadtan kelt fel székéről, leakasztotta a szegről a fegyvert s a csövet szive felé irányltotta. Ujra letette. »Előbb el akarok bucsuzni Erzsitől« — mondá. »De nem, nem szabad neki erről semmit sem tudni«. — A csövet szivéhez szoritotta s elsütötte a ravaszt.

Vértől elboritva, holtan rogyott össze.

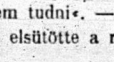

Árvizek a vármegyében. A folytonos esőzések miatt a Rába, Gyöngyös és a többi kisebb folyó vize annyira megdagadt, hogy az árviz sziute bizonyos, sőt egyik-masik folyó már elárasztotta a völgyeket. Sárvárott mult pénteken már hatóságilag figyelmeztették a gazdákat az előre jelzett árvizveszedelemre, mert míg 23 án este a Rába vize 15 cm., 24-én reggel hét órakor 20 cm. magasságot mutatott, addig már ugyanezen napon este a viz 51 cm. magasságra emelkedett. A tömegnek Körmendről 24 órára van szüksége Sárvárig.

Országos szőlőkiállítást rendeznek az őszi nagy gyümölcsészeti és kertészeti kiállitással együtt, amelyben bor- és csemegeszőlőfürtöket, cserépszőlőt, szőlészeti anyagokat, eszközöket, gépeket, valamint szőlő- és bortermékeket lehet bemutatni. Jelentkezéseket szept. hó elsejéig fogadnak el. A nagyobb pincegazdaságok borkóstoló sátratak is állitanak föl.

A Germania életbiztositó részvénytársaság dijai a legkisebb biztositott összegnél is évről évre 3 százalékkal csökkennek.

Sopronban országos céllövő-versenyt tartanak augusztus hó 15—16—17-én, a katonai lövőtéren, amelyre az ország minden vidékéről érkeznek látogatok, sőt Ausztriából is sok vendégre számitanak.

Elvi jelentőségű határozatok. (Az első a Kuriáé, a masik kettő a közig. biróságé.) I. A munkaadó érvényesen kiköthetí azt, hogy az alkalmazottja abban az esetben, ha a szolgálatbol önként kilép, a nyugdijalapba nyugdijjarulék cimén befizetett összegeket vissza nem követelheti és nyugdijhoz való igényét elveszti. II. Közös ingatlanukat együttesen és visszterherrel átruházó személyeket egymás között az átruházási illeték nem egyetemlegesen, hanem mindegyiket csak a maga átruházott jutulékára eső illeték terheli. III. A ház tulajdonosa által gyári célokra használt helyiségeket az 1909. évi VI. törvénycikk 27, § ának 9. pontjában biztositott állsndó házadómentesség akkor is megilleti, ha azok olyan épületben vannak, amelynek egyéb részeit a háztulajdonos másként értékesiti.

Vonatkisiklás volt ezelőtt egy héttel a sárvári állomás közelében. A tehervonatnak három kocsija borult föl, jelentékeny kár azonban nem történt. A gyorsan érkezett segitség lehetővé tette, hogy a forgalomban sem esett zavar.

A nagysitkei róm. kath. iskolaszék az ujonnan szervezett harmadik férfitanitói állásra pályázatot hirdet. A választás augusztus 3-án lesz.

Marosvásárhelyről értesitik lapunkat, hogy az ottani ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi diplomára képesitő vizsgálatok a mult héten befejeződtek. Januárius hótól kezdve mostanáig 302 jelölt jelentkezett Marosvásárhelyen ügyvédi vizsgálatra és a budapesti rossz eredményekkel szemben a 302 jelentkező közül 270 ügyvédjelölt nyert ügyvédi diplomát.

Időjárásunk szokatlan mostoha. Reggelenkint rendesen C szerint a levegő + 12—13 fokos; 23-án d. u. egy órakor sürü eső kezdett esni és esett folyton másnap is éjjel-nappal. Ez a rendetlen időjárásu »kánikula« ugyan csak ellenkezik az egykori öreg vadpoétának jövendölésével, amely julius havára imigyen szól:

A hőség egyre nő s elér oly fokokat,
Hogy az ábécéből a betü kiolvad.
A pipára nem kell gyujtóval gyujtani,
Csupán az ablakon kissé kitartani.
De majd a hőségre nagy zivatar támad,
S a menydörgés csaknem összedönti házad;
Ugy potyog a ménkü, hogy alig látsz tőle,
Ne félj! A barbakolt nem üti az főbe!

Szerkesztői üzenetek.

Tanulóknak. Mennyi egy billió? — kérdezik önök. Hisz önökiek már tudniok kell, hogy egy billió annyi, mint milliószor egy millió. Hogy mily óriási összeget tesz ki ez, azt csak ugy tudjuk némileg szemlélhetővé tenni, ha kiszámitjuk, mennyi idő lenne szükséges ennek megszámlálására. Föltéve, hogy percenkint 120-at számitva, 1910. december 31-én pont éjfeli 12 órakor kezdjük el a számolást és szakadatlanul éjjel-nappal számolnánk, akkor a 17.555-dik év május 14-én éjfél utáni 12 óra 53 perc és 20 másodperckor lennénk készen egy billiónak a megszámlálásával. Ebbe a számitásba a szökőévek is föl vannak véve. Ezek szerint egy billiónak a megszámlálásához 15.844 év, 134 nap, 53 perc és 20 másodpercre lenne szükség szakadatlan éjjel-nappali munka mellett. — A közönséges életben mi billiókról nem is szoktunk beszélni, mig ellenben a tudós csillagászok meghatározzák, hogy egyikmásik égitest körülbelül hány millió, vagy hány billió kilométernyire van a középponttól, pl. a Naptól. A »világür« végtelen, — arról pedig földi embernek nincs fogalma.

Lesz-e valamikor fuzió a 48-asok és a 67-esek között? — kérdezi tisztelt előfizetőnk. Mi nem vagyunk vérbeli politikusok és mégis határozottan megmondjuk előre, hogy lesz fuzió közöttük 1915-ben, — de csak a kalendáriumban, mert abban az évben az 1848 ban születettek 67 évesek, az 1867-ben születettek pedig 48 évesek lesznek.

Nyár.

A természet érett kora
Természetesen a nyár,
S igy mint kedves családapa
Sok ajándékkal is jár;
Réteinket, mezőinket
Virággal szórja teli,
S gyönyörködő arcainkon
Saját gyönyörét leli.
Hullámos szép arany kalász
Követi a virágot,
Izletes, édes gyümölccsel,
Rakja meg a faágat.
De nemcsak mint családapa,
Mint tréfáló jobarát,
Tiszta, fényes, szép egéből
Mutatja meg humorát;
Mert nem számitva tréfára,
Néha amint haladunk,
Esőt zudit nyakunk közé,
S mosolyog, ha szaladunk;
S néha, ha felhő boritja
Máskor tiszta homlokát;
Mert (mint én asszony) ha magát
Kimorogta, dörögte;
A felhő odább huzódott,
S derült mosoly követte.
De, ha már megharagudott,
És küld gyujtó villámot,
Záporával bünbánólag
Rögtön tüzoltó ám ott.
A négy évszak közül legjobb —
Elvitázhatlan — a nyár:
Örül jöttének föleg,
Ki — fürdőhelyekre jár.

Josefa.

tartósága, rugékonysága, eleganciája utolérhetetlen.

Közgazdaság.

Julius 12-én jelent meg a földmivelésügyi miniszterium legujabb termésbecslése a gazdasági tudositóktól és felügyelőségektől julius 7-éről beérkezett jelentések alapján, amely immár számszerüleg becsüli föl az összes gabonafélék terméshozamát. E szerint a remélhető termés 1913-ban buzából 40.1, rozsból 12.9, árpából 16.5, zabból 14.2, összesen 83.7 millió métermázsa.

Ez volt a terméskiállitás a julius 7-iki becslések szerint, mely a tavalyi 87.4 millió métermázsánál közel 4 millió métermázsával kevesebb. Az 1912. évi termés igy oszlott meg: buza 47.2, rozs 13.8, árpa 15.3, zab 11.1 millió métermázsa.

Julius 7-ike óta azonban egyheti istenitéletszerü időjárás viharzott el fölöttünk, felhőszakadásokkal, pusztitó viharokkal és jégveréssel, romboló, egész megyék termését elsöprő árvizekkel, amelyeknek kártételét csak jóval később lehet hozzávetőlegesen megbecsülni, a veszedelmek teljes elviharzása után. Még az elemi csapások által kevesebbé sujtott vidékeken sem lehet csak megközelitőleg sem értékelni, azt az abnormis időjárás okozta károsodást. Ennek mérve főként a további időjárástól függ. Szeles, hüvös az érést nem siettető, de az aratási és betakaritási munkára kedvező időjárás még sok hibát helyrehozhat, de már a jnlius 7-iki becslés szerinti terméseredmény a gabonafélékből a legjobb esetben sem lesz elérhető.

Annyi bizonyos, hogy a kenyérgabona terméskevesebblet a tavalyival szemben jóval megfogja haladni a 8 millió métermázsát és mert Ausztriában is kevesebb termett, mint a mult évben, a közös vámterület behozatalra szorul, mely esetben a védővámoknak föltétlenül érvépyesülniök kell. Különben is a védővámok felállitása óta a vámbelföldön a gabonaárak alakulása import években teljesen független volt a külföldi árhullámlásoktól.

Hogy pedig a pénzdrágaság tetemesen csökkenthetné a kenyérgabona árát, arról szó sem lehet. Mert hiszen enni kell, s ha a lakosság a pénzhiány miatt csökkenti is húsfogyasztását, annal több kenyérre van szüksége. Ellehetünk készülve a hus és az állatok árának tetemes csökkenésére, mely jórészt már be is következett, de már a kenyérgabonák árának lényeges csökkenése, az idei termés mellett, csak az összes ipari termékek és a munkabér olcsóbbodásával egyidejüleg következhetnék be, ami pedig kizárt dolog.

Milliók a gyümölcsből és a konyhakertészetből. A bolgár kertészeken kivül a nagykőrösi és kecskeméti kertgazdálkodás szolgáltat buzditó pédát a földmivelő népnek hogy minő kincs rejlik a konyhakertészetben és a gyümölcstermelésben. Nagykőrösről ilyen tájt bámulatba ejtő hirek érkeznek. Naponta 35—40 vagon gyümölcsöt és uborkát szállitanak Budapest, Bécs, Prága, Berlin, Granica, Kattovitz és Varsó állomásokra 60—70·000 K értékben. A kőrösi gyümölcstermelés közepes, ellenben uborkatermelésünk éppen a nagy esőzés következtében sikerült. Nagymennyiségü spanyolmeggyet szállitottak az idén Berlinbe 60—70 filléres árban; a korai barack ára 50—60 fillér volt, a kajszinbarack 40—50 fillérért kel el kilónkint. A nagy termésünk és boszniai gyenge termés következtében erős kivitelünk lesz vörös és kékszilvában, ugyszintén körte és almában.

Köszönetnyilvánitás.

A bennünket ért sulyos megpróbáltatások nehéz idejében jóbarátaink és ismerőseink részvéte mint a multban, szeretett Rezső fiunk, illetve testvérünk elhunyta alkalmából is melegen nyilvanult meg. Mindazoknak, akik a gyászszertartáson való megjelenésükkel és koszoruküldéssel a szülői és testvéri szivek fájdalmát enyhiteni iparkodtak, hálatelten nyilvánitjuk köszönetünket.

Czelldömölk, 1913. jul. 27.

Rosenheim család.

Uborkás, befőttes-üvegek

legjobb minőségben, különféle nagyságban olcsó áron kaphatók

Friedman Salamon

üveg és porcellán kereskedésében

Czelldömölkön,

a Korona-szállodával szemben.

Csak 2 napig!

Ma vasárnap 27-én és hétfőn 28-án

Ben Aroliy Bey

a kontinens legkiválóbb

GRAPHOLOGUSA

Tenyérvonal-fejtő Czelldömölkön van

Felvilágositást ad a mult, jelen és jövőről, ugyszintén jellemrajz, irás — — és fénykép után. — —

Rendelési idő d. e. 9—12 és d. u. 3—9-ig.

Irásbeli kérdésekre rögtön válaszolok.

Korona-szálloda I. em. 8. sz. szoba.

Eladó függő villanylámpa.

Egy le- és felhuzható függő villanylámpa olcsó áron eladó.

Bővebbet lapunk szerkesztősége nyujt.

Szalay Gyula temetkezési vállalata Czelldömölk, Sági-utca.

Nagy választékban raktáron tartok diszes érc és fakoporsókat, koszorukat és minden a temetkezéshez szükséges cikkeket.

Hullaszállitást s minden egyéb megbizást a legnagyobb gonddal, pontossággal végezek ugy, hogy a gyászoló családnak akár helyben, akár vidéken, miről sem kell gondoskodnia.

Temetéseket a legegyszerübbtől, a legdiszesebbekig elvállalok és azokat a kegyelet megadásával végzem. Ravatalokat felállitok; mely célra pompás diszletek állanak rendelkezésemre.

Városunk vidéke n. é. közönségének szives jóindulatát kérve, vagyok mély tisztelettel

Szalay Gyula asztalos, Czelldömölk, Sági-utca.

Nyomdai munkákat

izléses kivitelben elvállal

hirlapunk könyvnyomdája

Hölgyek figyelmébe.

Aki fess és kényelmes füzöt óhajt, rendelje meg

Győrött, Böbék Dánielné

Megyeház-utca 9. szám alatt levő mellfüzőkülönlegességi műtermében. A legujabb francia reform vagy igen kényelmes halcsont nélküli házi füzöt mérték után igen jutányos árban. Javitás és tisztitás szintén elfogadtatik.

Ugyanott utazónő felvétetik.

Tisztaság — Egészség!

Ha fájnak a lábai:
menjen gőzfürdőbe.
Ha fáj a dereka:
menjen gőzfürdőbe
Ha éjjel dézsöl:
menjen gőzfürdőbe.
Ha egészséges:
menjen gőzfürdőbe,
hogy ezt a kincset megóvja.

Masszás és tyukszemvágás.

Pápai gőz- és kádfürdő

reggel 6 órától egész nap nyitva. Csütörtökön délelőtt és délután a gőzfürdőt hölgyek használhatják.

ELADÓ HÁZ.

Két lakásból álló ujonnan szép gyümölcsös kerttel azonnal, olcsó áron eladó.

A kiadóhivatalban nyerhető bővebb értesités.

Értesités.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közonséget, hogy f. évi augusztus hó 5-tól szeptember hó 7-ig terjedő **tánctanfolyamot** nyitok és az oktatást a Griff-szálló nagytermében végzem. Tanórák: hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton esti fél kilenc órától 11 óráig, a külön bostontanfolyamon résztvevők számára pedig kedden és pénteken este fél kilenc órától 11 óráig. Vasárnaponként koszorucskák tartatnak, amidőn a belepődij 80 fillér lesz Ezen vendégek is szivesen láttatnak és kivánatra részbeni oktatást nyernek. Tandij kezdőknek 16 K, haladóknak 10 K, a külön bostonkurzuson 10 K. Növendékeim kiképzéséért kezességet vállalok. Jelentkezni lehet aug. hó 5-ig a Griff-szállóban és a kath. legényegyletben; később jelentkezőket nem fogadok el.

Szives pártfogást kér

Weszely Pál okl. tánctanár.

Birtok-vétel.

300—500 holdas birtok készpénzfizetés mellett kerestetik sürgősen megvételre Vasvármegyében. Eladni szándékozók kéretnek, hogy a birtok nagyságát, minőségét, árát és fekvési helyét lapunk szerkesztőségével közöljék.

6 darab dupla Göndöcs-féle élező bélelt

KAPTÁR

3 család ménnel és a hozzátartozó eszközökkel **azonnal** jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Steckenpferd liliomtejszappan

elérhetetlen hatásu szeplők eltávolitására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőleveléllel bizonyithatunk. Gyógytárakban, Drogeriákban, Illatszer és fodrászüzletekben 80 fillérért kapható. Szintugy páratlan hatásu női kézápolásra a Bergmann »Manera« liliomkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

Eladó motorkerékpár.

Egy két lóerős Puch-gyártmányu motorkerékpár teljesen jókarban olcsón eladó. — Érdeklődők szerkesztőségünkhöz forduljanak.

Eladó szőlő.

A Sághegy czelldömölki részen egy 600 négyszögöl területü, négy éves amerikai vesszővel beültetett termő szőlő pincével együtt olcsón eladó.

Érdeklődők **Tóth József szőlőbirtokosnál a Sághegyen** nyerhetnek bővebb felvilágositást.

Szalóky Zsigmond

kőfaragó

Czelldömölk.

Sirkőraktár: Szentháromság-tér.
: Kőfaragó-telep : Kis-utca.

Homokkő-, márvány-, gránit- és svenit sirkőraktár.

Kataszteri földméréshez szükséges köveket raktáron tartok.

Epületmunkát és mindennemü javitásokat elfogadok és azokat jutányos áron készitem.

Eladó földbirtok.

Czelldömölkön a volt Wittmann-féle kötöző mellett özv. Tóthné-féle jól termő

földbirtok

azonnal eladó.

Érdeklődők forduljanak

Kálmán József

asztaloshoz Sárvár.

Pártoljuk az uj üvegest

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy egy nagyobb alkalmi vétel folytán

üveg-áruimat

sörös, boros, mosdó, étkező, tea és kávéskészleteimet, tükröket, porcellán és majolika edényeimet, alkalmi és nászajándékul szolgáló cikkeimet a beszerzési értéknél **20 százalékkal olcsóbban** árusitom ki.

Nagy sulyt helyezek az **üvegezési és képkeretezési** munkákra s minthogy remek és modern kereteket szereztem be alkalmi vásárlásommal, ezen munkákat is **versenyárban** tudom előállitani.

A vendéglős urak szives figyelmébe ajánlom nagy készletben álló sörös és boros poharaimat, kávéházi fehér és szines csészéimet, dupla erős tányéraimat stb.

Saját érdekét szolgálja mindenki, aki nagy raktáramat megtekinti s olcsó áraim felől magának meggyőződést szerez.

Tisztelettel

Friedman Salamon.

(A Központi kávéház mellett.)

Finom akácí és virágmézet szállit mérsékelt árban bármily mennyiségben

Singer Sándor

füszerkereskedő Jánosházán

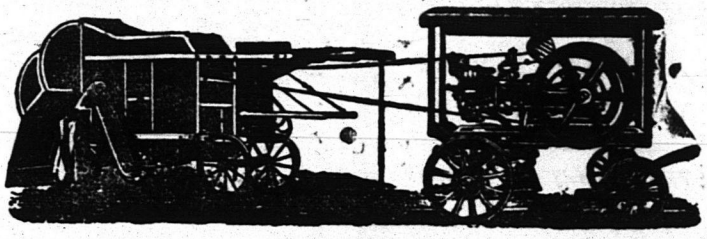

Gépjavitó és kovácsműhely.

Tisztelettel hozzuk a n. é. közönség b. tudomására, hogy **Czelldömölkön a Gyár-utcában** (Kórházkert mellett) saját telkünkön épült uj műhelyünkben

mezőgazdasági gépjavitó és kovács-műhelyt

rendeztünk be.

Elvállaljuk gőzgépek, benzinmotorok, cséplőgépek, vetőgépek, járgányok, szivattyuk, stb szakszerü javitását.

Mindennemü kovácsmunkákat, lóvasalást a legpontosabban teljesitünk. Szives partfogást kérve,

kiváló tisztelettel

Varga Testvérek, gépészek.

ZAKOTS ISTVÁN

kelmefestészete és vegyészeti ruhatisztitó intézete

PÁPÁN, Szentbenedek-tér 16.

(Saját házamban.)

Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Olcsó bor.

Balatonmelléki 1912. évi termésü boraimat, ha azokból legalább 50 liter rendeltetik, **70** filléres árban eladom. Bármikor kapható.

Domokos Ignác, szállodás.

Automobilok, kerékpárok, irógépek, varrógépek, mérlegek, mindennemü műszerészeti dolgok javitását pontosan és lelkiismeretesen teljesitjük.

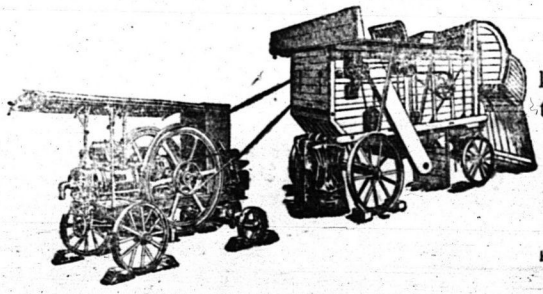

Motorokhoz szükséges alkatrészeket raktáron tartunk. Épületekhez vasredőnyöket, tolórácsokat, napvédőernyőket készitünk.

A jelenkor igényeinek megfelelő legujabb rendszerü gépekkel, **különféle esztergapadok, amerikai gyorsfurógép stb.** felszerelt villamüzemü nagyszabásu **gépműhelyünkben** mindenféle pari és gazdasági gépeket szakszerüen javitunk

Takáts és Schmidt Czelldömölk,

Sági-utca 30. szám alatt.

Kisebb és nagyobb
vadászkutyák
olcsó áron eladók.
Pálffy Mihály ev. tanitónál
Kemenesmagasiban.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Uj hentes-üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy augusztus hó közepén a **Kossuth Lajos-utcában** (Dinkgreve-féle ház) a modern igényeknek minden tekintetben megfelelő

hentes-üzletet

fogok nyitni.

Üzletemben naponként kapható lesz frissen vágott sertéshus és minden e szakba vágó **különféle felvágott.** Üzletem berendezésére és tisztaságara nagy sulyt helyezek, áraimat a lehető minimális összegben szabom meg és vevőimet előzékeny kiszolgálásról biztositom.

Szives támogatást kér

Tóth Viktor, hentes.

GERMANIA

Életbiztositó Részvénytársaság Stettinben. Alapitva 1857-ben.

Magyarországi igazgatóság Budapesten.

Képviselet Kemenesalja és vidékére nézve Czelldömölk (Rákóczi-utca 34. sz.)

Biztositási állomány 1912. év végén: Egy milliárd és 113 millió korona

Biztositéki alap 1912. év végén 480 millió korona. **Nyereménytartalék** 40 millió korona

A „**Germánia**" a Németbirodalom egyik legnagyobb életbiztositó társasága és kivül áll a magyar országi biztositó társaságok kartelén.

Életbiztositásokat köt a legmérsékeltebb díjak mellett és évi tiszta nyereményeinek 95%-át a biztositó felei között osztja szét. Ennek folytán pl. **egy 30 éves egyénnek 20 évre szóló 10000 koronás életbiztositása,** feltéve, ha az illető ez időt eléri, **csak 6222 koronába kerül.**

Egy csekély minimális pótdij alkalmazásával **kiterjed a biztositás munkaképtelenségre is, mely esetben a díjak fizetése megszünik és a biztositás időtartamának ideje alatt a biztositott 10%-os évi járadékot kap. Ezenkivül a társaság a biztositott összeget teljes egészében is kifizeti** a haláleset után, vagy pedig a biztositási időtartam lejárata után.

Egyéb előnyök: **Elévülhetlenség.** Egyéves fennállás esetén a kötvény nem évülhet el. Egy 20 évi tartamra szóló biztositás 5 éves fennállása esetén az egész biztositási tartamra teljes összegében van érvényben. **Megtámadhatatlanság.** A kötvény két évi fennállása után párbaj vagy öngyilkosság esetében sem támadható meg. **Világkötvény.** A biztositott minden külön pótfizetés nélkül kezdettől fogva tartózkodhat és utazhatik az egész földön. **Kölcsön és visszavásárlás.** Három évi fennállás esetén a legmagasabb kölcsönök és visszavásárlási összegek engedélyeztetnek.

Részletes számitással és felvilágositással az életkor és foglalkozás megjelölése után készséggel szolgál a

GERMANIA élethizt. részv. társaság, Kemenesalja és vidékének képviselete.

Nyomatott Ignácz Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Czelldömölk.